

Ursprungsfolken vill värna om kulturen - för miljöns skull

Arbetet inför klimatkonferensen i Rio de Janeiro pågår för fullt och runtom i världen diskuterar olika grupper FN:s förslag om grön ekonomi. Ett förslag som representanter för ursprungsfolken i den andinska regionen fördömer, då de menar att det gör moder jord till handelsvara.

CAOI, nätverket för ursprungsfolk i den andinska regionen, deltar med observatörsstatus på konferensen i Rio de Janeiro i juni. De är kritiska till förslaget om så kallad grön ekonomi.

– Den gröna ekonomin är uppbyggd på antagandet att ekonomisk tillväxt löser alla sociala och ekonomiska problem i världen och ställer inte frågan huruvida exploateringen av världens naturresurser bör begränsas, säger Alberto Achito Lubiasa från den Colombianska organisationen ONIC till Röster från Latinamerika.

Ursprungsfolksrörelserna i den andinska regionen menar att deras förslag om *buen vivir*; ett gott levande i harmoni med moder jord, en internationell deklaration för moder jords rättigheter och införandet av plurinationella stater måste fördjupas och spridas globalt. De plurinationella staterna syftar till en avkoloniseringsprocess där flera nationer erkänns inom en stat och där alla nationer erkänns rättigheter att utveckla sin utvecklingsmodell med stöd av staten.

Förhoppningarna om att kunna uppnå några stora förändringar under konferensen i Rio de Janeiro är inte stora. CAOI menar att de deltar för att säkerställa att ursprungsfolkens rättigheter respekteras i de avtal och deklarationer som beslutas om under konferensen.

Några av CAOI:s förslag:

1. Den naturliga biologiska mångfalden och den kulturella mångfalden är sammanlänkade och bör skyddas i samma utsträckning, därför föreslår vi att en fjärde pelare, kultur, läggs till de andra tre pelarna (ekologisk, social och ekonomisk utveckling) som hållbar utveckling är uppbyggd på.
2. Förvaltningen av traditionell kunskap, som bland annat skyddar den biologiska mångfalden, måste stärkas.
3. I implementeringen och finansieringen av den gröna ekonomin måste ursprungsfolkens rättigheter respekteras, i linje med FN:s deklarationer för ursprungsfolks rättigheter.
4. En deklaration om moder jords rättigheter bör antas av FN. Denna bör kopplas till ett internationellt rättsligt instrument, som till exempel en tribunal för klimaträttvisa där de som kränker moder jords rättigheter döms.
5. Ursprungsfolkskvinnor besitter traditionell kunskap och det bör framkomma i sluttexten som presenteras av Riokonferensen att ursprungsfolkskvinnor är särskilt drabbade av klimatförändringarna, samt hur staterna bör agera för att åtgärda dessa problem. Deras rätt till den mark de traditionellt brukat bör garanteras.
6. Sluttexten bör föreskriva att vattenkällor, som till exempel glaciärer, ska skyddas. Ursprungsfolkens traditionella kunskaper bör erkännas och likaså ursprungsfolkens heliga platser.
7. Det bör nås en konsensus om hur vi kan uppnå matsuveränitet.
8. Det bör införas tydliga strategier för att säkerställa den biologiska mångfalden.

Text: Kim Moberger
Solidaritetsarbetare
Latinamerikagrupperna